

1 september 2022-31 augustus 2023

I (Samenstelling) Examencommissie (art. 7.12 en 7.12a WHW)

De Examencommissie FdR bestaat uit:

- N. Gundt (voorzitter, Nederlandstalige opleidingen);
- S. Rammeloo (vicevoorzitter, Engelstalige opleidingen);
- A. Moerland (lid, Engelstalige opleidingen, postinitiële masters);
- C. Eggett (lid, Engelstalige opleidingen);
- P. Croes (lid, Nederlandstalige opleidingen);
- L. Looman (lid, Nederlandstalige opleidingen);
- R. Hofmann (lid, Engelstalige opleidingen);
- T. Quintel (lid, Engelstalige opleidingen, postinitiële masters);
- M. Heckman (extern lid, Zuyd Hogeschool)

In de Examencommissie zijn alle opleidingen, althans groepen van opleidingen vertegenwoordigd, zoals art. 7.12a lid 1 WHW eist. Werknemers met een managementfunctie worden niet benoemd of dienen hun lidmaatschap bij de Examencommissie te beëindigen (lid 2). Dit heeft gevolgen gehad voor het lidmaatschap van A. Moerland die vicedecaan onderzoek is geworden en de Examencommissie heeft verlaten. De deskundigheid van de leden van de Examencommissie op het gebied van kwaliteitszorg en toetsdeskundigheid is een punt van aandacht. Bij benoemingen spelen deze factoren vooralsnog geen rol. Er is wel ruimte voor scholing, die ook extern wordt gezocht en die meer structureel zal worden aangeboden (De Rechtsprekers, Praktisch onderwijsrecht, per jaar minimaal een lid / secretaris). De individuele leden gebruiken daarnaast hun CPD-verplichtingen voor gerichte bijscholing op het gebied van bijvoorbeeld fraudebestrijding ((ChatGTP) of toetsbeleid). De gerichtheid wordt mede bepaald aan de hand van de interne taakverdeling (zie onderstaand).

De leden van de Examencommissie beschikken in principe over een afgeronde BKO – een aantal leden heeft vanwege het stilliggen van het programma gedurende COVID nog niet de kans gehad het programma af te ronden, maar heeft wel CPD-uren gevolgd.

Op dit moment is de Examencommissie een vrij jonge commissie, het langstzittend lid (naast de vicevoorzitter) is bezig aan zijn/ haar tweede jaar.

Adviseurs

Voor vergaderingen wordt M. Verkijk namens de studieadviseurs regelmatig uitgenodigd. Ook de andere studieadviseurs weten de Examencommissie goed te vinden en bespreken regelmatig (urgente) casus ad hoc. Voor vragen ten aanzien van toetskwaliteit is E. Stinkens voor advies en overleg beschikbaar.

Organisatie van werkzaamheden

De Examencommissie wordt ondersteund door Team Examens, dat bestaat uit drie secretarissen (A. Brekelmans, E. Wijckerheld Bisdom en S. Miesen) en een medewerkster studentzaken (M. de Roller). Gedurende het academisch jaar is de vacature voor een tweede medewerker ingevuld met S. Gilissen. Tegelijkertijd heeft M. de Roller een andere functie gekregen, zodat het verloop en het verlies aan parate kennis

op deze functie nogal groot was, hetgeen ertoe heeft geleid dat een aantal processen niet optimaal verliep. M. de Roller is gedurende het academisch jaar opgevolgd door S. Tigelaar. S. Tigelaar is in mei in dienst gekomen, vlak voor de voor de (voor het secretariaat) drukke zomerperiode.

Secretariaat

De onderbezetting op het secretariaat waarvan in 2021/22 nog sprake was is met de komst van S. Miesen weggewerkt. Ook de achterstanden ten gevolge van COVID zijn ingehaald. Wel is de werklast nog steeds hoog vanwege de curriculumwijzingen en overstappers (denk aan vrijstellingen inclusief overgangsbepalingen en beleid over bieden van maatwerk na de laatste reguliere geboden toetskansen). De doorlooptijden van verzoeken zijn gemiddeld ten opzichte van afgelopen academisch jaar aanzienlijk afgenomen. Het secretariaat is verantwoordelijk voor het doornemen en categoriseren van alle binnenkomende post. Alle niet-standaard verzoeken en vragen worden in het wekelijkse “Overleg studentenverzoeken” met de voorzitter besproken. Naar aanleiding van dit overleg worden taken verdeeld, en wordt bepaald wie wat verder afhandelt.

Standaardverzoeken zoals voortgangsverklaring CE, standaard SPAR-verzoeken (waarbij tevens het advies van DSO wordt gevolgd) alsmede veel voorkomende vrijstellingen, vrijstellingen op basis van Facultair Beleid (zie overgang RGL oud naar Nieuw, equivalentietabellen) of dubbele boekingen van ECTS worden door het secretariaat zelfstandig, indien nodig op basis van mandaat, afgehandeld.

Verder is het secretariaat belast met de verslaglegging t.a.v. fraudegesprekken en schikkingsgesprekken in het kader van beroepsprocedures bij het CBE. Ook is het secretariaat belast met de afhandeling van de BSA-procedure, heeft het een rol bij de MoMi en bij de afhandeling van de Persoonlijke StudieAdviezen (PSA) in de Bachelor RGL / FR.

Voorzitter

De voorzitter bespreekt wekelijks met de secretarissen de binnengekomen verzoeken, voor zover dit niet-standaard verzoeken betreft. Deze verzoeken worden voor het overleg al voorbereid en mogelijke voorstellen betreffende besluiten worden in een te bespreken document opgenomen.

De voorzitter neemt tevens deel aan de bijeenkomsten van het UM-brede voorzittersoverleg van de diverse Examencommissies (CoBoE). In dit overleg worden EC-gerelateerde ervaringen en problemen besproken en faculteitsoverstijgende kwesties van EC's besproken.

De voorzitter neemt voorts deel aan het Onderwijsoverleg, een wekelijks overleg met opleidingsmanagement (Portefeuillehouder onderwijs, opleidingsdirecteuren, beleidsmedewerkers onderwijs, stagecoördinator, hoofd OI en teamleider studieadviseurs) waarbij belangrijke actuele onderwijsaangelegenheden worden besproken.

Ook leidt de voorzitter of vicevoorzitter in principe de fraude- en schikkingsgesprekken. PM: er wordt over nagedacht om de “fraudekamer” (zie beneden) wat zelfstandiger te laten fungeren. Dit veronderstelt wel een versterking van de Nederlandstalige poot van de kamer, op dit moment is er maar een lid dat de Nederlandse taal voldoende machtig is om fraudegesprekken in het Nederlands te voeren. In de praktijk betekent dit dat de kamer nog niet geheel zelfstandig kan functioneren.

De voorzitter vertegenwoordigt de Examencommissie bij het CBE en het CBHO / de Raad van State.

II Wettelijke taken van de Examencommissie

- a) Vaststellen of studenten aan het eindniveau van de opleiding voldoen (uitreiking getuigschriften, art. 7.11 WHW)

Gedurende het academisch jaar 2022/23 zijn de volgende getuigschriften verstrekt:

- Bachelor Rechtsgeleerdheid: 142
- Bachelor Fiscaal recht: 28
- Bachelor ELS: 303
- Master: 582
- Post-initiële masters (IPKM twee tracks en ECPC) tezamen: 39

In het academisch jaar 2022-2023 zijn ook voor de eerste keer de studenten afgestudeerd in de (nieuwe) Advanced Master Privacy, Cybersecurity and Data Management.

b) Borging van de kwaliteit van de tentamens en examens (art. 7.12b lid 1 sub a WHW)

Ten aanzien van de kwaliteit van de examens: hier wordt door de secretarissen en de administratieve medewerker per afstuderende nagegaan of deze heeft voldaan aan alle afstudeereisen van het betreffende programma. Ook wordt door de secretarissen bezien of een studerende in aanmerking komt voor het predicaat cum laude of summa cum laude. De verschillende wijzigingen in curricula hebben ertoe geleid dat dit in het afgelopen jaar tijdrovender is geweest dan in voorgaande jaren vanwege overstappers, vrijstellingen en dergelijke.

Borging achteraf

Ten aanzien van de borging van de kwaliteit van tentamens: die is in eerste instantie gericht op de eindtoetsen en (nog) niet op deelttoets-niveau, de uitbreiding is gepland voor 2023/24. De Examencommissie gaat per onderwijsperiode een aantal parameters na, waarvan het slagingspercentage een belangrijke eerste graadmeter is. Indien de slagingspercentages onder de 35% of boven de 90% liggen, wordt sowieso bezien of dit reden is voor nader onderzoek naar de toetsing in de betreffende onderwijseenheid. Dit zijn zeer algemene graadmeters en in feite wordt bij de bespreking van slagingscijfers een meer gedifferentieerde zienswijze ingenomen (deze moet nog worden vastgelegd). Ingeval van een eerstejaars bachelorvak is bijvoorbeeld een slagingspercentage van rond de 50 niet zorgwekkend, terwijl dat bij een mastervak wel reden kan zijn voor nader onderzoek. Ook indien andere gegevens (meerdere / herhaaldelijke klachten, beroepszaken, plotselinge significante verslechtering slagingscijfers of onverklaarbare verhoging ervan; IWIO-gegevens (alleen sporadisch in ELS, Master)) aanleiding geven voor nader onderzoek, wordt een dergelijk onderzoek opgestart. De examinerator wordt in dat geval verzocht om nadere informatie en / of uitleg. Ook wordt de examinerator verzocht de toetsbeschrijving te overleggen en aan te geven of de uitslagen passen bij de verwachtingen uit de toetsbeschrijving. Een andere vraag is of / in hoeverre de uitslagen reden zijn om onderdelen van de toetsing aan te passen en zo ja, op welke manier.

Kwaliteitsborging proactief

Bij de proactieve kwaliteitsborging spelen de zogenoemde proactieve gesprekken een belangrijke rol. Vanwege de curriculumwijzigingen werd een aantal vakken voor het eerst dan wel voor het laatst getoetst en werd daardoor de tijdsinvestering voor een proactief gesprek niet in verhouding tot de potentiële opbrengst geacht. De gesprekken focussen derhalve op vakken die reeds langer bestaan of die niet substantieel wijzigen. In het academisch jaar zijn gesprekken gevoerd met Hans van den Hurk (master fiscaal recht); Stephan Rammeloo (Engelstalig onderwijs) en Pim Oosterhuis (jaar 1 Rechtsgeleerdheid nieuwe stijl).

In die gesprekken wordt nagegaan of de toets voldoet aan de kwaliteitseisen en of er bepaalde punten (positief of negatief) opvallen en of de coördinator / examinerator ten aanzien van de toetsing op problemen stuit of juist niet. Aan de hand van de voorwaarden die in de Regels en Richtlijnen worden geformuleerd,

worden over vier onderwerpen vragen gesteld: de toetskwaliteit (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en toetstijd), de toetsconstructie, de aanpak van fraude en de wijze van beoordelen. In periode 5 is daarnaast geprobeerd te experimenteren met een toetsbeschrijving en toetsreflectie (die zijn per 23/24 ingevoerd), maar bij gebrek aan medewerking door examinatoren is de proef niet doorgegaan, waardoor de uitrol ervan in 2023/24 niet optimaal is verlopen.

c) Het vaststellen van Richtlijnen en Aanwijzingen binnen het kader van de OER (art. 7.12b lid 1 sub b WHW)

De Examencommissie heeft de Regels en Richtlijnen die in 2022/23 van kracht zijn grondig herzien. De herziene regels gaan in per 1 september 2023. Hierbij is de naamgeving aangepast aan de terminologie van de WHW, zodat het document nu onder Richtlijnen en Aanwijzingen te vinden is. Ten aanzien van de wijzigingen die zagen op het academisch jaar 2022/ 23 waren de belangrijkste aanpassingen:

- Aanscherping beleid derde toetskans in een lopend academisch jaar: duidelijkere voorwaarden en deadline om operationalisering te garanderen;
Reflectie: de aanscherping heeft, tezamen met het wegvallen van de zachte knip waar studenten gedurende COVID aan gewend waren geraakt, voor een aantal zaken bij de Examencommissie en het CBE (3 zaken) gezorgd. Het feit dat het beleid zo duidelijk op papier staat is hierbij van groot belang gebleken. Desondanks heeft de Examencommissie zich geconfronteerd gezien met tegenstrijdige uitspraken op dit punt (2x ongegrond, 1x gegrond, motivering komt 27 december 2023).
- Verduidelijking bestaand beleid ten aanzien van hardheid;
Reflectie: Hardheid blijft een lastig te vatten begrip, er is een duidelijk verschil waar te nemen tussen de voorzitters CBE bij de toetsing van de afweging die de Examencommissie doet. In 2023/24 nog duidelijker proberen af te bakenen – ook studievertraging? Dit was nu wel voorzienbaar, want de problemen duren al langer, maar toch vindt het CBE dat sprake is van hardheid waarin moet worden voorzien.
- Verduidelijking bestaand beleid ten aanzien van fraude en plagiaat;
Reflectie: plagiaat, met name ongeoorloofde samenwerking tussen studenten blijft de meest voorkomende vorm van fraude. De Examencommissie merkt dat de standaard sanctie op dit moment te standaard wordt toegepast en ontwikkelt voor 2023/24 een meer gedifferentieerd sanctiebeleid.

Regelingen t.a.v. waarvan voor de Examencommissie een bevoegdheid bestaat:

De Examencommissie is gehoord over de concept-OER'en 2023/24.

Verder is de Examencommissie om advies gevraagd ten aanzien van de stagerichtlijnen, de regeling keuzeonderwijs (2022/23), de regeling eindwerkstukken, master-regeling etc. en de toetsplannen voor de bacheloropleidingen RGL en FR.

De Examencommissie valt de toenemende versnippering en divergentie van de regels op (daar is op het moment van constatering niets meer aan te doen). Voor 2024/25 zal worden gestreefd naar ofwel meer eenvormigheid (bijvoorbeeld wel/niet herschrijven bij 5, afkappen cijfer op 6, wel / geen verdediging), ofwel een duidelijke motivering van bestaande verschillen.

d) Het beoordelen van een verzoek om in een vrij programma te mogen afstuderen (art. 7.12b lid 1 sub c WHW)

De voorwaarden die in 2021/22 zijn ontwikkeld, zijn behouden gebleven. Het CBE heeft geoordeeld dat de voorwaarden redelijk zijn, voldoende duidelijk en voldoende helder zijn gecommuniceerd, er is dan ook geen reden om deze voorwaarden te wijzigen. In afspraak met andere betrokkenen is – anders dan de bedoeling was - ervoor gekozen het beleid niet proactief breed kenbaar te maken. Het is op verzoek beschikbaar.

e) Vrijstellingen (art. 7.12b lid 1 sub d WHW)

Het aantal echte vrijstellingsverzoeken (vrijstelling o.b.v. vak **elders behaald**) betreft 3 stuks, 2 daarvan zijn positief beoordeeld.

Anders is het met de vrijstellingen voor studenten die van het **oude curriculum** overstapt zijn naar het **nieuwe curriculum**. Het gaat om enkele studenten, echter, het nagaan wat zij behaald hebben en het bepalen voor welke vakken zij in het nieuwe curriculum vrijstellingen kunnen krijgen is zeer tijdrovend gebleken. Niet alleen omdat gedurende het academisch jaar nog geen equivalentietabel gedeeld was met de Examencommissie en per vak van de betreffende coördinator advies gevraagd moest worden. Bij sommige studenten ging het om (bijna) het gehele jaar 1 waarvoor zij vrijstelling konden krijgen. Ook het inhalen van LPO (dat in het oude curriculum niet bestond) en het bepalen hoe dit vormgegeven werd, maakte de vrijstellingen in ruime zin een tijdrovende klus.

De nieuwe inrichting van de Bachelor Rechtsgeleerdheid en Fiscaal recht, alsmede de nadere aanpassingen bij FR hebben gezorgd voor een zeer grote toename van het aantal vrijstellingsverzoeken en de aanpassingen zullen ook in de toekomst nog zorgen voor een zeer grote toename van het aantal vrijstellingsverzoeken. Aangezien de Opleidingsdirecteur RGL pas in de zomer 2023 een equivalentieschema heeft opgesteld, heeft het verwerken van de verzoeken aanzienlijk uitzoekwerk en dus tijd gevegd. Intussen (na drie jaar dus) bestaat een dergelijke tabel en kunnen studenten met behulp van een online formulier tevens toegang krijgen tot equivalente onderwijseenheden. De vrijstelling die dan volgt is een standaardvrijstelling, zodra de Examencommissie is bericht (met bewijs) dat het equivalente onderdeel is behaald. Hoewel dit een standaardvrijstelling betreft, zal dit veel handmatig werk opleveren wegens het aantal vrijstellingen en omdat iedere vrijstelling afzonderlijk in SAP geregistreerd moet worden.

Ten aanzien van de eindwerkstukken heeft zich een (onvoorziene?) bijzonderheid voorgedaan: studeren- den uit het oude BA-programma hebben meestal de onderwijseenheid “Onderzoeksmethoden” reeds behaald. Deze module is in het nieuwe curriculum ondergebracht bij het Eindwerkstuk (3 ECTS). De afspraak is dat studenten die het eindwerkstuk nieuwe stijl moeten maken (vrijstelling ba-essay is o.g.v. OER niet mogelijk), deze module niet meer hoeven te volgen en een eindwerkstuk ter waarde van 15 ECTS schrijven (zijnde 18 ECTS eindwerkstuk min de 3 reeds behaalde ECTS voor onderzoeksmethoden). Onbedoeld gevolg hiervan is een discrepantie tussen Onderzoeksmethoden uit het oude curriculum en het hebben behaald van het onderdeel in het nieuwe curriculum. Studerenden die dit onderdeel afgelopen jaar hebben behaald maar overall een onvoldoende hebben behaald voor het eindwerkstuk krijgen geen vrijstelling voor onderzoeksmethoden. Hierover wordt verder gesproken.

f) Borgen van kwaliteit van organisatie en procedures rondom toetsing (art. 7.12b lid 1 sub e WHW)

De organisatie van schriftelijke eindtoetsen op locatie is belegd bij toetscoördinatie, die valt onder het Opleidingsinstituut. Over het algemeen verloopt de organisatie van tentamens, de beschikbaarheid en deskundigheid van surveillanten naar tevredenheid. Een aandachtspunt in 2021/22 was het feit dat surveillanten kennelijk mededelingen deden ten aanzien van de waarde / het belang / de gevolgen van een

onregelmatigheid. Dit is opgenomen met toetscoördinatie voor betere aansturing. Afgelopen jaar is het aantal meldingen duidelijk afgenomen. Voor 2023/24 wordt gewerkt met zuivere onregelmatigheden vs. fraude / plagiaat. Studenten die een onregelmatigheid begaan hebben (het bij zich dragen van een telefoon of horloge) worden niet meer voor een gesprek hierover uitgenodigd, maar krijgen zonder gesprek de voor onregelmatigheden vastgelegde standaardsanctie opgelegd (herstelsanctie = ongeldigverklaring toets(onderdeel)).

g) Benoeming examinatoren (art. 7.12c WHW)

Zoals reeds in het vorige jaarverslag is vermeld, is met ingang van de tweede helft van het academisch jaar 2022/23 weer op het niveau van de onderwijseenheid een examiner aangewezen. De voorwaarden waaraan dient te zijn voldaan voordat een staf lid kan worden aangewezen als examiner van een onderwijseenheid, worden in art. 3 van de Regels en Richtlijnen nader omschreven. Deze zijn tevens uitgewerkt in de "Regeling aanwijzing examiner". Kernvoorwaarde is het hebben behaald van een BKO. De grootste moeilijkheid hierbij is het vinden / beschikbaar hebben van de informatie die nodig is om tot aanwijzing te kunnen overgaan. De lijsten met coördinatoren zijn vaak incompleet en informatie omtrent BKO eveneens. De benoemingen zijn een tijdrovende klus, vooral omdat de informatie dus niet beschikbaar is. De bevoegdheid om als examiner voor master-scripties, bachelor-essays en stages op te treden wordt aan algemeen geldende criteria gekoppeld, die in de Regels en Richtlijnen en in de "Regeling aanwijzing Examiner" zijn omschreven. De Examencommissie benoemt de examiner / eerste beoordelaar niet per scriptie, essay / werkstuk of stage, maar mandateert de verantwoordelijke voor deze onderwijseenheid om met inachtneming van de geldende kaders de daadwerkelijke begeleiding te borgen.

h) Fraude en plagiaat (art. 7:12b lid 2 jo. lid 3 WHW)

Aantallen fraudemeldingen

In 2022/23 zijn er 58 meldingen geweest van fraude. Dit betrof veelal het bij zich dragen van telefoon of horloge tijdens een tentamen. 53 maal is dit aangemerkt als fraude en is een passende sanctie opgelegd.

Aantallen plagiaatmeldingen

In 2022/23 zijn er 29 meldingen van plagiaat geweest, 22 maal is dit aangemerkt als plagiaat en is een passende sanctie opgelegd.

Beroepszaken

Hoewel diverse studenten na het ontvangen van een besluit betreffende fraude contact opnemen met de Examencommissie omdat zij de sanctie te zwaar vinden als zij (zonder de intentie te hebben om te frauderen) een berisping en een NG krijgen wegens het bij zich dragen van een telefoon of horloge, zijn er weinig studenten die daadwerkelijk een beroep indienen en dit ook daadwerkelijk laten behandelen in een zitting. In 2022-2023 heeft één student zijn beroep voortgezet. Het CBE heeft het betreffende beroep ongegrond verklaard. Dit is in lijn met staande jurisprudentie van het CBE.

i) Vaststelling van regels, vastlegging beleid (art. 7.12b lid 3 WHW)

De Examencommissie heeft Regels en Richtlijnen (met ingang van academisch jaar 2023/24 Richtlijnen en Aanwijzingen in overeenstemming met de WHW) vastgesteld, waarin onder andere is opgenomen wanneer sprake is van onregelmatigheden, fraude of plagiaat en de sancties die kunnen worden opgelegd. Overwogen wordt om rechtsvermoedens / bewijsomkeringen op te nemen, met name wanneer een vermoeden bestaat dat AI is gebruikt (niet bestaande voetnoten, stijlwisselingen, opvallende woordkeuze...). Verder is – naar aanleiding van kennis die is opgedaan tijdens scholing – een stappenplan fraude/plagiaat en een checklist fraudebesluit opgesteld.

Ten aanzien van kwaliteitsborging is een Nota kwaliteitsborging opgesteld die in de loop van 2023/24 nader wordt geoperationaliseerd, o.a. door middel van de toetsbeschrijving en de toetsreflectie. Het beleid ten aanzien van hardheid enerzijds en SPAR anderzijds behoeft nadere verduidelijking en afbakening.

Ten opzichte van voorgaande jaren is duidelijk geworden dat de herziening van het beleid nu reeds vruchten afwerpt, waarbij wel geldt dat verdere aanscherping en verduidelijking, wellicht ook herziening van verdeling van onderwerpen over OER en R&A, aandacht behoeft.

III Knelpunten

Het afgelopen academisch jaar heeft de Examencommissie in toenemende mate te maken gehad met complexere problemen en casus. Dit heeft betrekking op alle onderdelen van de werkzaamheden. De fraudezaken worden complexer door de explosieve groei van AI, opsporing is vooralsnog alleen aan de hand van indicaties mogelijk. Er komt UM-breed overleg, EdLAB-activiteiten en een interfacultair overleg om beleid te ontwikkelen.

- Qua werkbelasting spanden de maatwerkverzoeken duidelijk de kroon: In 2022-2023 is 155 keer maatwerk toegekend (bestaande uit een 1^{ste} kans en indien nodig een 2^e kans) aan studenten uit het oude curriculum die niet willen overstappen naar het nieuwe curriculum, maar in hun oude curriculum willen afstuderen en hieromtrent een toezegging hebben gekregen van de bachelordirecteur. De afhandeling van de 179 verzoeken voor maatwerkkanalen heeft de Examencommissie en de secretarissen veel tijd gekost. Daarnaast heeft dit veel van docenten gevergd. Vaardigheden voor Juristen B spant de kroon met 30 maal maatwerk. Onderzoeksmethoden heeft 29 maal maatwerk opgeleverd. Ook Straf- en Strafprocesrecht heeft een hoog aantal: 28. Voor Burgerlijk Procesrecht hebben 20 studenten één of twee kansen gehad. Hoofdzaken Loon- & Inkomstenbelasting betrof 9 studenten. Staats- en bestuursrecht en Verbintenissenrecht hadden beide 7 studenten. Voor Internationaal en Europees Recht hebben 6 studenten maatwerk gehad. Voor Bestuursprocesrecht betreft het 5 studenten met maatwerk (bestaande uit een 1^{ste} kans en indien nodig een 2^e kans). Bij Inleiding Arbeids- en Sociaal Zekerheidsrecht ging het om 4 studenten, plus 2 die zich in een later stadium nog meldden. Ook bij Inleiding Internationaal Privaatrecht waren er 4 studenten. Oefenrechtbank UM 1 had 2 studenten (waarvan een student uiteindelijk niet heeft deelgenomen). Zowel Inleiding Internationaal Privaatrecht als Inleiding Internationaal Privaatrecht slechts 1 student. Het aantal afgelegde maatwerkkanalen ligt uiteindelijk ergens tussen de 155 en de 310 (veel studenten hebben aan een maatwerkkanalen niet genoeg, nu ze geen onderwijs mochten volgen hebben ze vaak geen voldoende weten te behalen). Per 2023/24 zullen equivalente vakken uit het nieuwe curriculum gaan volgen, op basis waarvan vrijstellingen in het eigen curriculum worden geboekt. Maatwerk wordt dan voorbehouden aan het handjevol vakken waarvoor geen equivalent bestaat.
- De enorme hoeveelheid deelcijfers, de verschillende systemen en import / export van cijfers uit verschillende systemen zorgt voor foutgevoeligheid. Herstel van fouten wordt door het CBE slechts in uitzonderlijke gevallen toegestaan (in 2022/23 een keer). CBE stelt daarbij in weerwil van CBHO-rechtspraak (CBHO2012/173; zie ook CBHO 2016/257, dus zowel bij later vastgestelde fraude als bij omissie

/ fout bestaat herstelplicht Examencommissie) dat fouten niet hersteld mogen worden vanwege vertrouwensbeginsel.

- Voor heel veel extra werk en ruis zorgen de onderwijsonderdelen waar participatie / aanwezigheid onderdeel is van de toetsing en waar niet is voorzien in een herkansing (althans niet indien deze eerste horde niet is genomen). Hierover komen heel veel aanvragen extra toetskans, alternatieve toetsvorm, alternatieve datum – vaak met een goede reden. Dit moet beter worden ingeregeld. Een mogelijkheid is het zoveel mogelijk wegnemen van de extra hoepels die in RGL zijn gecreëerd, bijvoorbeeld in het kader van het eindwerkstuk (3x peer feedback, OZ-voorstel, dan beginnen) en met name bij PV. Een andere mogelijkheid is dat het bieden van alternatieve toetsvormen door de Examencommissie nader wordt ingekaderd en de beslissing wordt gemandateerd aan de examinerator. De Examencommissie ziet met name studenten met chronische aandoeningen in de problemen komen, voor hen is het programma minder toegankelijk geworden. In het kader van de ITK studeren met een functiebeperking in november 2024 moet hier aandacht aan worden besteed.
- Een ander getalsmatig groot punt waren de aanvragen extra toetskans of aangepaste toetsvorm wegens hardheid voor niet-herkansbare high-stake beslissingen, zoals PV en Eindwerkstuk. Voor 2024/25 zullen de R&A voorzien in herkansbaarheid van alle toetsonderdelen.
- Zeer veel tijd wordt door de vrijstellingen in beslag genomen, zowel oud naar nieuw curriculum als herziening FR als herziening master, de wijzigingen in de premaster.
- In p.1 zijn er altijd veel zaken over horloges en telefoons, zo ook in 2022/23. Deze zijn regelmatig tot het CBE uitgevochten, de beroepen zijn in alle gevallen ongegrond verklaard. Op basis hiervan is voor 2023/24 de bepaling aangaande onregelmatigheden afgesplitst van fraude en plagiaat en worden dergelijke inbreuken op het Reglement van Orde bij Toetsen als loutere onregelmatigheid schriftelijk met een herstelsanctie (ongeldigverklaring) afgedaan.
- Ten slotte bestaat er een zeer kleine groep studenten die een extreem beslag leggen op de resources van de Examencommissie. Zo heeft een student beroep ingesteld tegen tien cijfers, zonder dat dit nader is gemotiveerd. In de eerste drie beroepen is een schikking georganiseerd die bij gebrek aan inhoudelijke argumenten niets heeft opgeleverd. De Examencommissie heeft het CBE verzocht om de overige schikkingen achterwege te mogen laten – dat is afgewezen. De beroepen zijn ongegrond verklaard voor over deze niet ter zitting alsnog zijn ingetrokken. Studenten met zwaarwegende persoonlijke omstandigheden, waarbij eigenlijk geen sprake is van hardheid, bijvoorbeeld vanwege voorzienbaarheid en tijdsverloop. Hiervoor wordt gezocht naar individueel de meest passende oplossing, zowel voor toetsen als voor deadlines, presentaties of studieprogramma. De rigide invulling van RGL maakt individuele studietrajecten lastig, zo niet onmogelijk.
- Niet per se een knelpunt, maar iets dat veel werk heeft gekost waren de extra toetskansen in de zomer. De nieuwe deadline (15 juli) werkte in principe voldoende onderscheidend, er zijn veel minder hypothetische of onvoldoende gegronde verzoeken binnengekomen dan voorgaande jaren. Ter illustratie: In totaal zijn er in 2022-2023 155 extra of vervroegde kansen aangevraagd, waarvan 64 zijn toegekend. 111 van deze 155 aanvragen zijn in de maanden juni, juli en augustus behandeld. Ter vergelijking: in 2021-2022 zijn alleen al in juni, juli en augustus 172 verzoeken om extra of vervroegde kansen behandeld (dus meer dan in 2022-2023 in het hele jaar). Idealiter zouden al deze kansen uiterlijk 31 augustus benut moeten zijn om problemen met doorstroom naar een master te voorkomen. Dit is in de realiteit helaas niet altijd het geval geweest wegens zomervakantie van staf.
- Er was wel een onvoorzien probleem met een examinerator die de inleverdatum op 1 september had gesteld. Deze is hierop aangesproken. Nader overleg is gewenst ten aanzien van implementatie extra kans in de laatste week voor aanvang onderwijs nieuw academisch jaar, indien de extra kans in juli niet meer mogelijk is gebleken. Extra kansen voor zover een student binnen het academisch jaar kan afstuderen dienen ook binnen hetzelfde academisch te worden afgenomen. Bij een extra kans van het

laatste bachelorvak in september kan een student immers niet meer doorstromen van de bachelor naar de master per september.

- De harde knip in combinatie met de nieuwe deadline heeft wel geleid tot een drietal langslappende procedures inclusief voorlopige voorzieningen, waar de Examencommissie nog steeds wacht op de nadere motivering (2x ongegrond, zelfde voorzitter, 1x gegrond, andere voorzitter).

IV Beleidsvoornemens

Terugblik op de voornemens voor 2022/23: citaten afkomstig uit jaarverslag 2021/22

- “Het academisch jaar 2022/23 zal voor een goed deel worden besteed aan het wegwerken van de achterstanden, met name op het gebied van vastlegging van bestaand beleid, updaten van bestanden, een herziening van processen en workflows.”
Reflectie: dit voornemen is verwezenlijkt. Het bestaand beleid, bijvoorbeeld ten aanzien van extra toetskansen en hardheid is verduidelijkt en op schrift gesteld, net als de minimale kwaliteitseisen.
- “De Examencommissie verdeelt het inhoudelijke werk over drie subcommissies (fraude & beroep, regels, kwaliteitszorg) en de leden van de subcommissies volgen specialistische training.”
Reflectie: de drie subcommissies zijn ingericht:
(1) Regels / beleid: Nicola Gundt, Patricia Croes
(2) Kwaliteitsborging: Nicola Gundt, Laura Looman
(3) Fraude & plagiaat: Craig Eggett, Teresa Quintel, Robin Hofmann, Math Heckman
De drie subgroepen houden elkaar via de mail en in de maandelijkse vergaderingen op de hoogte van hun werkzaamheden en vragen desgewenst feedback. De subcommissies houden zelf hun behoefte aan informatie en scholing bij en bespreken dat. Wat de werkzaamheden betreft, blijkt intussen dat de samenstelling van de “Fraudekamer” niet optimaal is, het NL-talige lid is pas in 2023/24 toegevoegd, hetgeen betekent dat de leden van andere commissies moeten inspringen indien gesprekken in het Nederlands worden gevoerd. Idealiter kan de kamer haar werkzaamheden met ingang van 2024/25 meer zelfstandig uitvoeren, zodat structureel ofwel de vicevoorzitter ofwel diens vervanger (NL talig) gesprekken leidt.
- “De Examencommissie gaat door met het op schrift stellen van bestaand beleid en past dat in in de Regels en Richtlijnen (Richtlijnen en Aanwijzingen).”
Reflectie: doorgevoerd. Naar aanleiding van de scholing (Rechtsprekers) wordt bestaand beleid verder aangescherpt en verfijnd.
- “De Examencommissie herziet de regeling aanwijzing examinatoren en handhaaft die.”
De nieuwe regeling is opgesteld en gecommuniceerd. De daarin neergelegde eisen worden met ingang van 2023/24 gehandhaafd, al wordt onder voorwaarden (bijv. referent wordt toegewezen, planningsgroep versterkt) afgeweken.
- Er komt een nieuwe Nota Kwaliteitsborging (feb 23).
Reflectie: uitgevoerd, de Nota bestaat en wordt gehandhaafd – in mei 2024 wordt bezien welke verfijningen daadwerkelijk zinvol zijn.

- “De Examencommissie zet versterkt in op controle van eindwerkstukken en scripties alsmede op de kwaliteitsborging van toetsing aan de voorkant. Hiervoor worden regels opgesteld, implementatie vanaf februari / maart 2023.”

Reflectie: er heeft in maart een eerste controle op Eindwerkstukken, scripties en essays plaatsgevonden. De nadruk lag hier op de cijfers 5,5 en 6. Vraag was of de ingevulde formulieren voldoende motiveerden waarom / hoe tot dit cijfer was gekomen. Er is gebleken dat de overgrote meerderheid van de cijfers voldoende duidelijk is gemotiveerd. In ca 10% van de gevallen is met de eerste begeleider contact opgenomen. Reden hiervoor was bijvoorbeeld: een voldoende terwijl de structuur als onvoldoende was aangemerkt (onmogelijk volgens eigen regels); een niet ingevuld formulier (behalve “voldoende overal en 5,5 onderin); een duidelijk verschil van inzicht tussen eerste en tweede beoordelaar zonder dat duidelijk wordt hoe dit is opgelost en dergelijke. In oktober 2023 wordt deze controle herhaald.

Beleidsvoornemens 2023/24

- Verdere verduidelijking en differentiatie sanctiebeleid
- Aanbrengen verschil hardheid / SPAR
- Evaluatie SPAR voor moeilijk in te regelen chronische aandoeningen
- Overleg ten behoeve van uniformering regels in opleidingen – differentiatie advanced master? Aandachtspunten o.a.: afronding, deelcijfers & NG, hoeveelheid deelcijfers, aanwezigheid & participatie, herkansingsbeleid; bonuspunten in de zin van “vlijtpunten”. Afstemming en procesoverleg nodig met Capgroepen, MT, maar ook toetsverwerking en SAP keyusers.
- Aanscherping R&A op het punt zelfplagiaat

Namens de Examencommissie,



Nicola Gundt
voorzitter